

ПОРІВНЯННЯ РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Ірина Гойко

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Харчування військовослужбовців, особливо в умовах російської агресії проти України, є одними із важливих чинників підтримання високої військової боєздатності, забезпечує збереження здоров'я, фізичну витривалість, компенсує високі енергетичні витрати і підвищує опірність і стійкість організму в умовах бою.

У більшості країн світу комплектування армійських пайків здійснюється за національними нормами забезпечення з обов'язковим урахуванням характеру військової служби, рівня розвитку військової техніки, засобів озброєння, принципів ведення бойових дій, що, відбивається як на структурі пайків, так і організації харчування військовослужбовців [1].

В Україні забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ) харчуванням регламентуються постановою КМУ від 29 березня 2002 р. № 426 «Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань» [2]. У 2018 році введено в дію ТУ У 10.8-00034022-201:2018 «Раціони добового польового набору продуктів – ДПНП-Р», якими передбачено сніданок, обід і вечеря, визначених Нормою № 15.

Різноманітність раціонів харчування військовослужбовців у різних країн такі: у Великобританії розроблено 20 різновидів польових пайків, у Німеччині – 5 варіантів, у Франції – 14, у США – 24 варіанти, Канада має 21 різновид меню, французькі військовослужбовці забезпечуються 23 різновидами сухих пайків RCIR [3].

Сухпайки як країн НАТО, так і України забезпечують харчові потреби (енергетичних, макро-та мікроелементів) військовослужбовців, які несуть службу у різноманітних кліматичних умовах [4].

Вивчення іноземного досвіду в організації продовольчого забезпечення військовослужбовців і, зокрема, в екстремальних умовах, може сприяти вирішенню тих проблем, з якими стикається на цей час система продовольчого забезпечення ЗСУ.

Продовольче забезпечення особового складу військ НАТО організовується з урахуванням можливості швидкого переходу збройних сил з мирного стану на воєнний, ведення бойових дій із застосуванням зброї масового ураження, а також значної витрати матеріальних засобів.

Норми забезпечення і раціони в арміях зарубіжних країн відносно стабільні, проте ведеться постійна робота по вдосконаленню їх структури (за рахунок включення нових продуктів), фасуванню і пакуванню раціонів.

США мають воєнну розробку – сухі пайки MRE (англ. «Meal, Ready-to-Eat», «їжа, готова до споживання»). Для розігріву продуктів в MRE включений спеціальний пакет з безполуменим хімічним нагрівачем. Також, військові фахівці США створили технологію, що дозволяє за допомогою 3Д-принтера готувати харчову продукцію із заданими параметрами в бойових умовах. Проектувати можливо енергетичну цінність, кількість основних нутрієнтів.

Харчування військовослужбовців в англійській армії здійснюється єдиним пайком, який поширюється на всі види військ. Основу харчування армії складають м'ясо, риба, молоко, овочі та фрукти.

В армії Німеччини прийнятий диференційований підхід до харчування особового складу, де широко використовуються різні м'ясні продукти (сосиски, ковбаси, сардельки).

У раціон харчування військовослужбовців італійської армії включені різноманітні продукти: макаронні вироби, овочі, фрукти, яловичина, нежирна свинина, вино, прянощі.

Сухопутні сили Іраку задовольняються нормами солдатського пайка, в складі якого білків – 105 г, жирів – 69 г, вуглеводів – 605 г; енергетична цінність 3720 Ккал.

У зв'язку із запровадженням у війська стандартів НАТО, у тому числі й у систему харчування, слід переходити на зразки польової техніки тилу, прийняті у військах Альянсу, або ж модернізувати наявну.

Таким чином, в усіх арміях світу головними завданнями харчуванням військовослужбовців є забезпечення організму енергією та харчовими інгредієнтами в достатній кількості та збалансованому співвідношенні при гарантованій якості та безпеці харчових продуктів.

Література

1. Karl J.P., Margolis L.M., Fallowfield J.L. and et. Military nutrition research: Contemporary issues, state of the science and future directions. *Eur J Sport Sci.* 2022. Jan; 22(1):87-98.
2. Норми харчування військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 426 (Офіційний вісник України, 2002 р., № 14, ст. 739; 2013 р., № 100, ст. 3663)
3. Савицький В. Л., Депутат Ю. М., Іванько О. М., Горішна О. В. Досвід застосування індивідуальних раціонів харчування військовослужбовців: реалії та перспективи. *Сучасні аспекти військової медицини*: зб. наук. пр. 2020. Т. 27, № 2. С.76-84.
4. Ahmed M, Mandic I, Lou W & L`Abbe M R. Comparison of dietary intakes of Canadian armed forces personnel consuming field rations in acute hot, cold, and temperate conditions with standardized infantry activities. *Mil med res.* 2019. 16;6(1):26.